

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2023/24:AU2

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2024 inom utgiftsområde 14, som uppgår till ca 92 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om bemyndiganden om ekonomiska åtaganden. Vidare tillstyrker utskottet att riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för perioden 2024–2027.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2023/24:1 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Proposition 2023/24:38 Riksdagens godkännande av överenskommelsen om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten.

Cirka tio yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Budgetprocessen i riksdagen	4
Utskottets överväganden.....	6
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 14	6
Statens budget inom utgiftsområde 14	10
Särskilda yttranden	26
1. Statens budget inom utgiftsområde 14 (S).....	26
2. Statens budget inom utgiftsområde 14 (V)	28
3. Statens budget inom utgiftsområde 14 (C)	31
4. Statens budget inom utgiftsområde 14 (MP)	32
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	35
Proposition 2023/24:1	35
Proposition 2023/24:38	35
Motioner från allmänna motionstiden 2023/24	35
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	37
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.....	39

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Statens budget inom utgiftsområde 14

a) Anslagen för 2024

Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 14 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:1 utgiftsområde 14 punkt 1 och avslår motionerna

2023/24:2328 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V),

2023/24:2620 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 1, 4, 6, 13, 27 och 30,

2023/24:2698 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) och

2023/24:2739 av Jonny Cato (C).

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:1 utgiftsområde 14 punkt 2.

c) Överenskommelse om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

Riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för perioden 2024–2027.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:38.

Stockholm den 7 december 2023

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Magnus Persson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Magnus Persson (SD), Teresa Carvalho (S)*, Viktor Wärnick (M), Michael Rubbestad (SD), Johanna Haraldsson (S)*, Saila Quicklund (M), Serkan Köse (S)*, Ann-Christine Frohm Utterstedt (SD), Arin Karapet (M), Ciczie Weidby (V)*, Magnus Jacobsson (KD), Jonny Cato (C)*, Sara Gille (SD), Leila Ali Elmi (MP)*, Camilla Mårtensen (L), Adrian Magnusson (S)* och Jonathan Svensson (S)*.

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2023/24:1 i de delar som gäller utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2023/24. Utskottet behandlar i betänkandet också proposition 2023/24:38 Riksdagens godkännande av överenskommelsen om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten. Det har inte väckts några följdmotioner med anledning av proposition 2023/24:38.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1. Överenskommelsen om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten återfinns som bilaga i proposition 2023/24:38.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2024 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Vid utskottets sammanträde den 28 september 2023 fick utskottet information om budgetpropositionen av regeringen genom arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson och jämställdhetsminister och biträdande arbetsmarknadsminister Paulina Brandberg. I samband med beredningen av ärendet har företrädare för Arbetsförmedlingen, Konjunkturinstitutet och Statistiska centralbyrån informerat utskottet om sina respektive verksamheter.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2024 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv till 92 059 399 000 kronor (prop. 2023/24:1, bet. 2023/24:FiU1, rskr. 2023/24:47). I detta betänkande föreslår arbetsmarknadsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Regeringen ska enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 14 i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. I det avsnittet tar utskottet också upp det tillkännagivande som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 14. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 14. Utskottet behandlar i det avsnittet också propositionen om riksdagens godkännande av överenskommelsen om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 14

Budgetpropositionen

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om mål för arbetsmarknads- och arbetslivspolitiken. Målet för arbetsmarknadspolitiken är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad (prop. 2011/12:1 utg.omr. 14 avsnitt 3.3, bet. 2011/12:AU2, rskr. 2011/12:88). För arbetslivspolitiken är målet goda arbetsvillkor och möjlighet till utveckling i arbetet för både kvinnor och män (prop. 2011/12:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.3, bet. 2011/12:AU2, rskr. 2011/12:88). När det gäller arbetslivspolitiken har regeringen även beslutat om mål för tre delområden: arbetsmiljö, arbetsrätt och lönebildning.

Arbetsmarknad

När det gäller arbetsmarknadspolitiken framhåller regeringen att utvecklingen på arbetsmarknaden påverkas av en rad faktorer. Enligt regeringen är arbetsmarknadspolitikens bidrag ofta svårt att mäta och avgränsa från effekterna av andra politikområden, konjunkturutveckling och insatser av andra aktörer på arbetsmarknaden. Grunden för resultatredovisningen på området utgörs av flera olika indikatorer, där ett antal huvudindikatorer pekas ut, bl.a. sysselsättning och arbetslöshet, andelen övergångar till arbete och studier för personer inskrivna vid Arbetsförmedlingen samt antalet personer med arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd.

Utifrån resultatredovisningen gör regeringen en bedömning av målluppfyllelsen för arbetsmarknadspolitiken. Regeringen skriver att det förbättrade konjunkturläget efter pandemin medförde att den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden fortsatte under 2022. Sammantaget tyder dock resultaten på att det fortsättningsvis finns stora utmaningar på arbetsmarknaden, särskilt för grupper som i genomsnitt står längre ifrån ett arbete. Regeringens bedömning är att det även i fortsättningen finns behov av att öka utflödet till arbete, särskilt för nämnda grupper. Regeringen pekar också bl.a. på att det fortfarande finns tydliga skillnader mellan arbetssökande män och kvinnor, där män t.ex. generellt sett övergår till arbete i högre grad än kvinnor.

Vidare konstaterar regeringen att sökaktiviteten har fortsatt att öka, såväl för personer med arbetslöshetsersättning som personer i arbetsmarknadspolitiska program. Regeringen framhåller detta som positivt, men konstaterar samtidigt att Arbetsförmedlingens kontroll av arbetssökande inte har varit tillräcklig, bl.a. när det gäller uppföljning av geografisk och yrkesmässig rörlighet.

Arbetsliv

När det gäller målet för arbetslivspolitik har regeringen beslutat om följande delmål:

- Arbetsmiljö: En arbetsmiljö som förebygger ohälsa, olycksfall och motverkar att människor utestängs från arbetet och tar hänsyn till människors olika förutsättningar och bidrar till utvecklingen av både individer och verksamhet.
- Arbetsrätt: En arbetsrätt som skapar förutsättningar för ett arbetsliv som tillgodoser både arbetstagarnas och arbetsgivarnas behov av flexibilitet, trygghet och inflytande.
- Lönebildning: En lönebildning i samhällsekonomisk balans och arbetsfred.

Regeringen framhåller att utvecklingen inom arbetslivsområdet påverkas av en rad faktorer och att arbetslivspolitikens bidrag ofta är svårt att mäta och avgränsa från effekterna av såväl bidrag från andra politikområden som samhällsutvecklingen och insatser av andra aktörer på arbetsmarknaden. Resultatredovisningen för respektive delområde styrs av ett antal huvudindikatorer.

På arbetsmiljöområdet redovisas utvecklingen av bl.a. dödsolyckor och anmälda arbetsolyckor i arbetslivet, anmälda arbetssjukdomar och antalet förrättningar och inspektioner. Jämfört med budgetpropositionen för 2023 har bl.a. en indikator om systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatser lagts till. På arbetsrättens område redovisas bl.a. uppgifter om anställningsförhållanden enligt den officiella arbetsmarknadsstatistiken samt kollektivavtalsstäckning och organisationsgrad. För området lönebildning redovisas bl.a. antalet medlingsärenden och antalet förlorade arbetsdagar på grund av konflikt, samt löneutvecklingen på arbetsmarknaden.

I bedömningen vägs även in resultat från rapporter och undersökningar från bl.a. Arbetsmiljöverket, Myndigheten för arbetsmiljökunskap och Medlingsinstitutet.

Utifrån resultatredovisningen gör regeringen en bedömning av måluppfyllelsen för arbetslivspolitik. Regeringen bedömer att det övergripande målet för arbetslivspolitik om goda arbetsvillkor och möjlighet till utveckling i arbetet för både kvinnor och män delvis har uppnåtts. Samtidigt finns det flera utmaningar och ett behov av fortsatta insatser för att uppnå målet. Regeringen betonar att ett systematiskt och förebyggande arbetsmiljöarbete med god tillsyn är centralt för att förebygga dödsolyckor, arbetsolyckor och arbetssjukdomar. Regeringen bedömer att tillsynsverksamheten har bidragit till förbättrad säkerhet för människor i arbetslivet och därigenom också till att uppfylla det övergripande målet för arbetslivspolitik och regeringens mål för arbetsmiljöområdet. När det gäller det systematiska och förebyggande arbetsmiljöarbetet konstaterar regeringen att trenden är svagt positiv när det gäller den andel som anser att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen.

Regeringen lyfter vidare fram arbetet mot arbetslivskriminalitet och gör bedömningen att den utökade samverkan mot arbetslivskriminalitet, ökningen av antalet myndighetsgemensamma kontroller och utvecklingen av samverkan med arbetsmarknadens parter bidrar till måluppfyllelsen på området.

Regeringen bedömer att utvecklingen inom arbetsrättsområdet tillsammans med den reformering som genomförts av arbetsrätten skapar förutsättningar för ett arbetsliv som tillgodoser både arbetstagarnas och arbetsgivarnas behov av flexibilitet, trygghet och inflytande. Det bidrar också till uppfyllelse av det övergripande målet för arbetslivspolitikerna och regeringens mål för arbetsrättsområdet.

När det gäller området lönebildning bedömer regeringen att lönebildningen under 2022 genomfördes i samhällsekonomisk balans och arbetsfred, vilket bidrar till att det övergripande målet för arbetslivspolitikerna nås.

Redovisat tillkännagivande

I budgetpropositionen för 2024 redovisar regeringen inom utgiftsområde 14 behandlingen av ett tillkännagivande från riksdagen. Tillkännagivandet handlar om att regeringen skyndsamt bör se över reglerna om enskilda näringsidkares rätt till arbetslöshetsersättning i samband med verksamhet i begränsad omfattning (bet. 2020/21:FiU41 punkt 3, rskr. 2020/21:215). Regeringen redovisar det aktuella tillkännagivandet enligt följande:

Enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska en företagare som upphör att bedriva näringsverksamhet anses vara arbetslös så snart det inte vidtas några åtgärder i näringsverksamheten. Om näringsverksamheten återupptas av företagaren eller av en närstående person till denne, får en bedömning av om det inte vidtas några åtgärder i näringsverksamheten göras tidigast fem år från det att näringsverksamheten återupptogs (den s.k. femårsregeln). Enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln. Bestämmelsen om möjlighet att meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln har varit tidsbegränsad t.o.m. den 31 december 2023. Regeringen har i propositionen En fortsatt stärkt arbetslöshetsförsäkring (prop. 2022/23:85) föreslagit att den tillfälliga möjligheten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln ska gälla tills vidare. Riksdagen har fattat beslut i enlighet med propositionen (bet. 2022/23:AU10, rskr. 2022/23:213). Regeringen har därefter beslutat om förordningsändringar som innebär att företagares möjlighet att på nytt lägga en återupptagen verksamhet vilande begränsas till tre år i stället för de fem år som följer av lagen. Ändringen träder i kraft den 1 januari 2024.

Regeringen avser inte att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivande och anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att det sedan flera år pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen. Utskottet

anser att det är viktigt att utvecklingsarbetet kring den ekonomiska styrningen fortsätter, och utskottet vill framhålla betydelsen av en fortsatt dialog mellan riksdagen och regeringen i detta arbete.

Utskottet konstaterar vidare att resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

När det gäller resultatredovisningens övergripande struktur vill utskottet framhålla att den har fortsatt att utvecklas i positiv riktning. Utskottet konstaterar att s.k. talande rubriker används på ett förtjänstfullt sätt i resultatredovisningen. Rubrikerna bidrar till förståelsen för utvecklingen av resultaten och gör även redovisningen mer lättillgänglig. Utskottet uppmärksammar vidare att urvalet av centrala indikatorer inom området arbetsliv har ändrats något. Det är välkommet att regeringen lämnar en kortfattad motivering till varför denna ändring görs. Vidare välkomnar utskottet att regeringen tydligt redovisar könsmonster i statistiken och kommenterar skillnader mellan kvinnor och män när det är relevant, och att detta görs i såväl redovisningen av resultat som i regeringens bedömning av måluppfyllelsen. Utskottet noterar även det arbete som regeringen aviserar om att ta fram ett självförsörjningsmått som komplement till nuvarande sysselsättningsmått. Utskottet konstaterar att detta på olika sätt kan komma att påverka resultatinformationen från regeringen och ser fram emot att följa utvecklingen.

Som utskottet har framfört tidigare finns det skäl att betona vikten av analys och slutsatser i förhållande till fastställda mål. Utskottet ser gärna att regeringen ytterligare fördjupar sin bedömning av måluppfyllelsen. Utskottet kan när det gäller området arbetsmarknad konstatera att det inte finns någon tydlig sammanfattande bedömning av insatser i relation till målet.

Utskottet välkomnar sammantaget utvecklingen av resultatredovisningen på utgiftsområdet och ser fram emot att utvecklingen av strukturen fortsätter på inlagen väg med tydligt fokus på de mest centrala resultaten inom respektive område.

Därutöver noterar utskottet regeringens redovisning med anledning av ett tillkännagivande från riksdagen om reglerna om enskilda näringsidkares rätt till arbetslöshetsersättning. Regeringen gör bedömningen att tillkännagivandet är slutbehandlat. Utskottet gör ingen annan bedömning.

Statens budget inom utgiftsområde 14

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt regeringens förslag, lämnar de bemyndiganden som regeringen har begärt och godkänner överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för perioden 2024–2027. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2024 inom utgiftsområde 14 avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Budgetpropositionen

I budgetpropositionen för 2024 föreslår regeringen att anslagen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv sammanlagt ska bestämmas till 92 059 399 000 kronor (prop. 2023/24:1 utg.omr. 14 punkt 1). För vissa anslag föreslår regeringen också att den bemyndigas att ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag (punkt 2).

I det följande sammanfattas regeringens förslag till anslagsfördelning för respektive område inom utgiftsområde 14. Regeringens förslag till anslag och beställningsbemyndiganden framgår också av tabellerna i bilaga 2 och 3.

Arbetsmarknad

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget får bl.a. användas för Arbetsförmedlingens förvaltningsutgifter.

Anslaget ökas för att förbättra Arbetsförmedlingens förutsättningar att hantera en ökad arbetslöshet samt höja kvaliteten i myndighetens kontrollarbete. Vidare föreslås ökade medel för arbetet med att bl.a. leverera uppgifter till Utbetalningsmyndigheten. Anslaget justeras permanent till följd av slopad avgift för årlig revision. Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Anslaget ändras vidare bl.a. till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 7 392 656 000 kronor.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för aktivitetsstöd, utvecklingsersättning samt statsbidrag till arbetslöshetskassor enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

Reformer och finansiering som redovisas i budgetpropositionen innebär att anslaget ökar, bl.a. som en följd av att medel tillförs för en reformerad arbetslöshetsförsäkring. Makroekonomisk utveckling, såsom effekten av ändrade antaganden om antalet arbetslösa, påverkar också nivån på anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 42 525 610 000 kronor.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för arbetsmarknadspolitiska program och insatser samt utgifter för program och insatser för kvinnor och män som omfattas av lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Anslaget minskas framför allt som en följd av regeringens förslag om att minska antalet introduktionsjobb och matchningstjänster. Anslaget påverkas även av bl.a. den makroekonomiska utvecklingen, främst en förändrad bedömning av antalet arbetslösa.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 7 225 952 000 kronor.

Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 500 000 000 kronor 2025–2033.

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för statsbidrag för särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och statsbidrag till Samhall AB.

Regeringen föreslår bl.a. en omfördelning inom anslaget genom neddragning på medlen för lönebidrag för att finansiera en höjning av den statliga merkostnadsersättningen till Samhall AB. Omfördelningen innebär sammantaget en minskning av anslaget. Anslaget påverkas även av den makroekonomiska utvecklingen i form av bl.a. antaganden om konsumentprisindex och timlöneutvecklingen.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 20 806 041 000 kronor.

Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 19 500 000 000 kronor 2025–2028.

1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige: Anslaget får användas för förvaltningsutgifter vid Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige. Anslaget får även användas för utgifter för nationell medfinansiering av s.k. tekniskt stöd inom Europeiska socialfonden, Europeiska socialfonden plus och Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

Anslaget justeras permanent till följd av slopad avgift för årlig revision. Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Anslaget ändras vidare till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 133 466 000 kronor.

1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020: Anslaget får användas för utgifter för utbetalningar av stöd från Europeiska socialfonden för programperioden 2014–2020. Utbetalningarna avser delfinansiering av det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning. Anslaget omfattar även särskilda EU-medel, utöver socialfondsmedel, för EU:s sysselsättningsinitiativ för unga. Anslaget får även användas för viss statlig medfinansiering av det nationella socialfondsprogrammet.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 100 100 000 kronor.

1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027: Anslaget får användas för utgifter för utbetalningar av stöd från Europeiska socialfonden plus för programperioden 2021–2027. Utbetalningarna avser delfinansiering av det nationella programmet för Europeiska socialfonden plus 2021–2027. Anslaget får även användas för viss nationell medfinansiering av det nationella programmet för Europeiska socialfonden plus.

Anslaget ökas som en följd av omfördelning av medel mellan åren inom Europeiska socialfonden plus.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 1 387 000 000 kronor.

Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 013 000 000 kronor 2025–2030.

1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering: Anslaget får användas för Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärderings (IFAU) förvaltningsutgifter och forskningsbidrag.

Regeringen framhåller betydelsen av kunskapsunderlag om effekter av olika insatser och föreslår därför en höjning av förvaltningsanslaget för IFAU. Anslaget justeras permanent till följd av slopad avgift för årlig revision. Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Anslaget ändras vidare till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 46 953 000 kronor.

Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 000 000 kronor 2025 och 2026.

1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen: Anslaget får användas för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens förvaltningsutgifter.

Anslaget justeras permanent till följd av slopad avgift för årlig revision. Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Anslaget ändras vidare till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 82 557 000 kronor.

1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet: Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till administration av grundbeloppet enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor för dem som inte är anslutna till någon arbetslöshetskassa.

Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Anslaget ändras vidare till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 62 184 000 kronor.

1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten: Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för verksamheten enligt den överenskommelse svenska staten har med Finland och Norge om anordnande av utbildningar samt kompensation för de ökade kostnader som uppstår för dessa länder till följd av att utbildningstjänsterna är mervärdesskattepliktiga i Sverige.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 8 303 000 kronor.

1:12 Bidrag till lönegarantiersättning: Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till lönegarantiersättning enligt lönegarantilagen (1992:497) och de sociala avgifter som ska betalas i samband med lönegarantiutbetalningen enligt socialavgiftslagen (2000:980). Anslaget får även användas för utgifter för arbetet med handläggning av lönegarantiärenden.

Anslaget ökas till följd av den makroekonomiska utvecklingen, främst effekten av ett negativt BNP-gap.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 1 800 000 000 kronor.

1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget får användas för utgifter för stöd till arbetsgivare för nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar. Anslaget får även användas för utgifter för etableringsjobb och för statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Anslaget minskas till följd av tidigare, beslutade och föreslagna reformer. I enlighet med vad som aviserades i budgetpropositionen för 2022 avskaffas stödet för yrkesintroduktionsanställningar. Vidare påverkar den makroekonomiska utvecklingen nivån på anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 5 342 163 000 kronor.

1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för etableringsersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.

Anslaget ökas till följd av regeringens förslag om att minska antalet introduktionsjobb. Anslaget ändras vidare till följd av ett antagande om förändrade volymer.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 865 470 000 kronor.

1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen: Anslaget får användas för utgifter för offentligt tillhandahållna tjänster för grundläggande omställnings- och kompetensstöd på arbetsmarknaden.

Anslaget ökas till följd av tidigare beslutade, föreslagna och aviserade reformer. Anslaget minskas för att finansiera motsvarande ökning av anslaget 1:2 Kammarkollegiet inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Medlen till Kammarkollegiet avser bl.a. kartläggningssamtal inför beslut om grundläggande omställnings- och kompetensstöd.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 3 131 000 000 kronor.

Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 64 000 000 kronor 2025.

Arbetsliv

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget får användas för Arbetsmiljöverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även bl.a. användas för utgifter för bidrag till myndigheter samt statsbidrag till arbetsmarknadens parter för arbete mot arbetslivskriminalitet.

Anslaget justeras permanent till följd av slopad avgift för årlig revision. Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Anslaget ändras vidare till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 855 697 000 kronor.

2:2 Arbetsdomstolen: Anslaget får användas för Arbetsdomstolens förvaltningsutgifter.

Anslaget ökas med anledning av en permanent flytt av medel för rättegångskostnader m.m. från utgiftsområde 22 Kommunikationer. Anslaget justeras permanent till följd av slopad avgift för årlig revision. Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Vidare ändras anslaget till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 36 798 000 kronor.

2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO): Anslaget får användas för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen. Högst 1 100 000 kronor får användas för utgifter för deltagande i ILO:s verksamhet och för ILO-kommittén.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 33 722 000 kronor.

2:4 Medlingsinstitutet: Anslaget får användas för Medlingsinstitutets förvaltningsutgifter.

Anslaget justeras permanent till följd av slopad avgift för årlig revision. Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Vidare ändras anslaget till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 60 571 000 kronor.

2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap: Anslaget får användas för Myndigheten för arbetsmiljökunskaps förvaltningsutgifter.

Anslaget justeras permanent till följd av slopad avgift för årlig revision. Till följd av en generell besparing i statsförvaltningen minskas anslaget. Vidare ändras anslaget bl.a. till följd av pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 51 156 000 kronor.

2:6 Regional skyddsombudsverksamhet: Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till de centrala arbetstagarorganisationerna för den regionala skyddsombudsverksamheten.

Regeringen föreslår att anslaget för 2024 bestäms till 112 000 000 kronor.

Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2025.

Propositionen om godkännande av överenskommelsen om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

Bakgrund

Stiftelsen Utbildning Nordkalotten med säte i Övertorneå kommun bildades efter riksdagens beslut om ombildning av Nordkalottens AMU-center till stiftelse (prop. 1990/91:2, bet. 1990/91:AU14, rskr. 1990/91:28). Stiftelsen styrs av stadgar och fyraåriga överenskommelser mellan Finland, Norge och

Sverige. Överenskommelsen anger stiftelsens verksamhet, organisation, samarbetsformerna och hur många utbildningsplatser som länderna förbinder sig att köpa.

Stiftelsens ändamål är att främja åtgärder som bidrar till att utveckla arbetsmarknaden, öka den nordiska kompetensen och konkurrenskraften samt stärka det nordiska samarbetet i första hand inom de nordliga delarna av Finland, Norge och Sverige. Stiftelsen ska bl.a. anordna och utveckla utbildningar för arbetsmarknadens behov. Stiftelsen får även på eget initiativ och mot ersättning utveckla och organisera utbildning samt konsultation och andra liknande tjänster som hör till utbildningsverksamhet även för andra uppdragsgivare än avtalsparterna.

Den nu gällande överenskommelsen löper ut den 31 december 2023. Företrädare för berörda departement i Sverige, Norge och Finland har förhandlat fram ett förslag till ny överenskommelse för stiftelsens verksamhet för perioden 2024–2027, som regeringen har beslutat att underteckna med förbehåll för riksdagens godkännande. Av överenskommelsen framgår att den för Sveriges del ska träda i kraft dagen efter den dag då Sverige meddelat samtliga parter att den nya överenskommelsen har godkänts, dock tidigast den 1 januari 2024.

Den största förändring som föreslås i den nya överenskommelsen i förhållande till den som nu gäller är ett förtydligande av stödet till enskilda med syftet att fler ska kunna fullfölja sina studier.

Förslag om godkännande av överenskommelsen

Eftersom den svenska staten genom överenskommelsen om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten åtar sig att bidra med medel till stiftelsens verksamhet krävs riksdagens godkännande av överenskommelsen enligt 10 kap. 3 § första stycket 2 regeringsformen. Regeringen föreslår därför att riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för perioden 2024–2027.

Motionerna

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet har var för sig presenterat alternativa budgetförslag för 2024. I det följande sammanfattas partiernas förslag inom utgiftsområde 14. En sammanställning som visar hur motionsförslagen avviker från regeringens förslag finns i bilaga 2.

Socialdemokraterna

I kommittémotion 2023/24:2620 av Teresa Carvalho m.fl. lämnar Socialdemokraterna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än den regeringen föreslår (yrkande 1). Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen överstiger regeringens förslag med 1 070 000 000

kronor och att fem anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit.

Socialdemokraterna föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bil. 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget ökas med 300 000 000 kronor. Syftet med satsningen är att stärka myndighetens kapacitet samt anvisningskapaciteten i fråga om etableringsjobben. Satsningen syftar även till att förbättra förutsättningarna för att utveckla arbetssätten med jämställd etablering och att stärka Arbetsförmedlingens lokala närvaro. Behovet av att tillföra ökade resurser inom Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag framförs även i ett särskilt yrkande (yrkande 6).

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget ökas med 1 700 000 000 kronor. Socialdemokraterna betonar vikten av en aktiv arbetsmarknadspolitik med en bred uppsättning av arbetsmarknadspolitiska verktyg. För att få fler personer i arbete, inte minst utrikes födda kvinnor, vill partiet återinföra extratjänsterna. Behovet av ökade anslag till insatserna för att få fler människor i jobb framförs även i ett särskilt yrkande (yrkande 4). Även förslaget om att återinföra extratjänsterna framförs i ett särskilt yrkande (yrkande 13).

1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget minskas med 1 000 000 000 kronor till följd av att Socialdemokraterna vill att beslut om nystartsjobb ska föregås av en arbetsmarknadsprövning.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget ökas med 50 000 000 kronor. Socialdemokraterna anser att resurserna till Arbetsmiljöverket behöver ökas bl.a. i syfte att ge myndigheten bättre förutsättningar att bekämpa arbetslivskriminaliteten och anställa fler arbetsmiljöinspektörer. Förslaget om ökade medel till Arbetsmiljöverket framförs även i ett särskilt yrkande (yrkande 27).

2:6 Regional skyddsombudsverksamhet: Anslaget ökas med 20 000 000 kronor. Socialdemokraterna vill utveckla den regionala skyddsombudsverksamheten, bl.a. genom utökad tillträdesrätt. Förslaget om ökat anslag för att stödja och utveckla den regionala skyddsombudsverksamheten finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 30).

Vänsterpartiet

I partimotion 2023/24:2328 av Nooshi Dadgostar m.fl. lämnar Vänsterpartiet förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än den regeringen föreslår. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen överstiger regeringens förslag med 15 533 000 000 kronor och att åtta anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit.

Vänsterpartiet föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bil. 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget ökas med 1 500 000 000 kronor. Vänsterpartiet är starkt kritiskt till Arbetsförmedlingens

utveckling de senaste åren. Partiet tillför medel till myndigheten för att stärka den lokala närvaron, anställa mer personal och säkerställa likvärdig service i hela landet.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget ökas med 9 335 000 000 kronor. Vänsterpartiet anser att arbetslöshetsförsäkringen behöver förstärkas ytterligare, och har bl.a. förslag om höjning av ersättningsnivån till 80 procent av den tidigare lönen för hela ersättningsperioden. För att undvika långa handläggningstider hos arbetslöshetskassorna vill Vänsterpartiet införa ett tillfälligt stöd till arbetslöshetskassorna. Partiets förslag om förstärkt statligt ansvar för och utökad satsning på etablering innebär en besparing inom anslaget.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget ökas med 2 706 000 000 kronor. Vänsterpartiet vill se ökade satsningar på aktiv arbetsmarknadspolitik, däribland arbetsmarknadsutbildning. Anslaget ökas även till följd av att partiet vill att antalet kvotflyktingar till Sverige ska öka till 5 000 per år. Vidare ökas anslaget till följd av partiets förslag om att höja och indexera lönetaken för subventionerade anställningar.

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget ökas med 400 000 000 kronor. Anslaget ökas till följd av Vänsterpartiets förslag om att höja och indexera lönetaken för subventionerade anställningar.

1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget ökas med 400 000 000 kronor. Anslaget ökas till följd av Vänsterpartiets förslag om att höja och indexera lönetaken för subventionerade anställningar.

1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Anslaget ökas med 847 000 000 kronor. Anslaget ökas till följd av Vänsterpartiets förslag om antalet kvotflyktingar till Sverige. Vidare ökas anslaget till följd av partiets förslag om förstärkt statligt ansvar för och utökad satsning på etablering.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget ökas med 325 000 000 kronor. Vänsterpartiet anser att Arbetsmiljöverket behöver tillföras mer resurser för att anställa fler arbetsmiljöinspektörer. Partiet anser också att mer resurser måste läggas på att bekämpa arbetslivskriminaliteten.

2:6 Regional skyddsombudsverksamhet: Anslaget ökas med 20 000 000 kronor. Vänsterpartiet anser att det behövs ett större ekonomiskt stöd än i dag för att stärka de regionala skyddsombudens verksamhet.

Centerpartiet

I kommittémotion 2023/24:2739 av Jonny Cato m.fl. lämnar Centerpartiet förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än den regeringen föreslår. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 10 441 570 000 kronor och att 14 anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit.

Centerpartiet föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bil. 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget minskas med 239 400 000 kronor. Till följd av Centerpartiets förslag om en minskning av anslagen till lönebidrag, arbetsmarknadspolitiska program och nystartsjobb föreslås en minskning av anslaget till Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget minskas med 6 300 000 000 kronor. Centerpartiets förslag om en ny modell för arbetslöshetsförsäkringen innebär utgiftsminskningar. Till följd av Centerpartiets förslag om en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen ökas anslaget.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget ökas med 1 239 000 000 kronor. Centerpartiet vill prioritera resurser till aktiva arbetsmarknadsåtgärder och föreslår därför en ökning av anslaget för att stärka matchningstjänsterna. Anslaget ökas också till följd av partiets förslag om en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen. Vidare ökas anslaget till följd av att Centerpartiet motsätter sig regeringens förslag om antalet kvotflyktingar till Sverige.

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget minskas med 4 176 000 000 kronor. Centerpartiet vill bl.a. se en omfördelning av medel från det aktuella anslaget till anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige: Anslaget minskas med 800 000 kronor.

1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering: Anslaget minskas med 100 000 kronor.

1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen: Anslaget minskas med 400 000 kronor.

1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet: Anslaget minskas med 400 000 kronor.

1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget minskas med 1 130 000 000 kronor.

1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Anslaget ökas med 116 830 000 kronor. Anslaget ökas till följd av att Centerpartiet motsätter sig regeringens förslag om antalet kvotflyktingar till Sverige.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget minskas med 3 300 000 kronor.

2:2 Arbetsdomstolen: Anslaget minskas med 200 000 kronor.

2:4 Medlingsinstitutet: Anslaget minskas med 500 000 kronor.

2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap: Anslaget minskas med 300 000 kronor.

Miljöpartiet

I kommittémotion 2023/24:2698 av Leila Ali Elmi m.fl. lämnar Miljöpartiet förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än den regeringen föreslår. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen överstiger

regeringens förslag med 1 871 858 000 kronor och att tolv anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit.

Miljöpartiet föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bil. 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget ökas med 72 437 000 kronor.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget ökas med 1 610 000 000 kronor. Miljöpartiet motsätter sig regeringens neddragning inom anslaget, och vill i stället se utökade medel för arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Partiet tillför medel till anslaget för en utökning av riktade arbetsmarknadsutbildningar. Miljöpartiet vill även öka medlen till anslaget för lokala jobbspår och evidensbaserade modeller.

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget ökas med 26 000 000 kronor. Miljöpartiet motsätter sig regeringens neddragning av anslaget i fråga om lönebidrag. Partiet föreslår därför att anslaget minskas med 988 miljoner kronor i fråga om Samhall och att dessa medel justeras tillbaka till att avse lönebidrag. Miljöpartiet vill också återföra 26 miljoner kronor till anslaget som regeringen utöver det minskar det med.

1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige: Anslaget ökas med 1 361 000 kronor.

1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering: Anslaget ökas med 446 000 kronor.

1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen: Anslaget ökas med 837 000 kronor.

1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet: Anslaget ökas med 628 000 kronor.

1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Anslaget ökas med 150 000 000 kronor. Miljöpartiet vill se ökade medel för att kunna erbjuda större individanpassning i etableringsprogrammet. Anslaget ökas även till följd av att Miljöpartiet avvisar regeringens förslag om antalet kvotflyktingar till Sverige.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget ökas med 8 647 000 kronor.

2:2 Arbetsdomstolen: Anslaget ökas med 371 000 kronor.

2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO): Anslaget ökas med 613 000 kronor.

2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap: Anslaget ökas med 518 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Arbetsmarknad

Utskottet konstaterar inledningsvis det glädjande i att den svenska arbetsmarknaden sammantaget har utvecklats positivt de senaste åren, och att återhämtningen sedan pandemin har varit god. Som framgår av budgetpropositionens resultatredovisning har sysselsättningen och arbetskraften ökat

i stadig takt, och även antalet arbetade timmar per person i arbetsför ålder har ökat. Samtidigt kan konstateras att det finns betydande och växande problem med bristande matchning mellan arbetslösa och lediga jobb. Flera indikatorer tyder nu också på ett försämrat läge på arbetsmarknaden framöver. Exempelvis har företagens anställningsplaner enligt konjunkturbarometern minskat till nivåer som tyder på att sysselsättningen kommer att utvecklas svagt i närtid.

Sverige befinner sig i en utmanande ekonomisk situation där hushåll, företag och näringsliv är under hård press. Utskottet välkomnar att regeringen i sin långsiktiga plan för att ta Sverige genom det besvärliga ekonomiska läget har en återupprättad arbetslinje som ett av sina tre huvudteman. Genom en tydlig arbetslinje möter vi lågkonjunkturen på bästa sätt, och lägger en av hörnstenarna för att bygga Sverige starkt och göra det till ett ännu bättre land att leva i. En väl fungerande arbetsmarknad där alla som kan arbeta också faktiskt arbetar är grunden för det svenska välfärdssamhället.

Utskottet konstaterar att vi i dag har ett alltför stort utanförskap i Sverige. Ett utanförskap som gör att Sverige utvecklas åt fel håll på många plan. Det finns bl.a. ett farligt utanförskap bland många utrikes födda, men också bland barn och ungdomar födda i Sverige. En alltför stor invandring under lång tid har i kombination med en kravlös integrationspolitik lett till stora problem och utbredd utanförskap i delar av samhället. Integrationspolitiken behöver i högre grad bidra till att alla som kan ska stå till arbetsmarknadens förfogande och anstränga sig för att bli självförsörjande, lära sig svenska och bli en del av den svenska gemenskapen. Utskottet anser att det är hög tid att ta tag i de problem vi ser i det svenska samhället.

Behovet av en målinriktad politik för ökad självförsörjning är tydligt, och utskottet välkomnar den konkreta reformagenda som regeringen nu arbetar efter med bl.a. en tydlig omläggning av integrationspolitiken (se utg.omr. 13). En ansvarsfull migrationspolitik är grunden för en fungerande integration och utskottet vill därför även understryka vikten av det paradigmskifte som regeringen genomför på det området (se utg.omr. 8).

Regeringen aviserar i budgetpropositionen införandet av ett aktivitetskrav på heltid för den som har arbetsförmåga och lever på försörjningsstöd och höjda krav för att kvalificera sig till den svenska välfärden. Utskottet anser att det är en välkommen förändring mot en ordning där individer ges bättre möjlighet att ta ansvar för sin integration. Utskottet välkomnar även att regeringen har tillsatt en utredning om bidragstak i syfte att öka drivkrafterna till arbete. Det måste alltid vara mer lönsamt att arbeta än att leva på bidrag. Incitamenten till att ta de jobb som finns – där de finns – måste bli starkare. Genom att bryta utanförskapet kan resurser frigöras för människor, företag och samhället i stort vilket kan bidra till att stärka Sverige. Utskottet ser fram emot att följa regeringens arbete med denna nödvändiga kursomläggning mot ökad självförsörjning och deltagande i arbetslivet. I sammanhanget vill utskottet också betona betydelsen av regeringens fortsatta arbete för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden.

Utskottet instämmer med regeringen i att arbetsmarknadspolitiken behöver utformas så att fler kommer i arbete och att den behöver bli mer kostnads-effektiv. Att regeringen nu har sett till att genomföra de regeländringar som är nödvändiga för att anställningar med etableringsjobb ska komma på plats välkomnas av utskottet. Utskottet förväntar sig att etableringsjobben kommer att bidra till att öka möjligheterna för nyanlända och långtidsarbetslösa att etablera sig på arbetsmarknaden. Etableringsjobben skapar dels nya möjligheter till anställning som ger egen försörjning och egenmakt, dels gynnsammare förutsättningar för företagens kompetensförsörjning. Utskottet ser positivt på att regeringen aviserar att andra arbetsmarknadspolitiska insatser ska fasas ut i takt med att etableringsjobben införs.

Vidare välkomnar utskottet regeringens ambition att förenkla det arbetsmarknadspolitiska insatsutbudet och prioritera kostnadseffektiva insatser som är arbetsplatsnära och bidrar till hög sökaktivitet hos de arbetssökande och till att de går över till reguljärt arbete. Utskottet noterar att regeringens förslag i budgetpropositionen för 2024 betyder minskade medel till de arbetsmarknadspolitiska programmen och insatserna, bl.a. genom färre introduktionsjobb. Enligt regeringens bedömning innebär de minskade medlen färre deltagare inom främst matchningstjänster samtidigt som det finns utrymme för att öka antalet deltagare i andra insatser som t.ex. praktik. Utskottet noterar vidare regeringens beslut om att avskaffa yrkesintroduktionsanställningar fr.o.m. 2024. Utskottet ser positivt på avskaffandet och menar att det kan bidra till en förenkling av den arbetsmarknadspolitiska insatsfloran.

Utskottet vill betona att etableringen på arbetsmarknaden även påverkas av åtgärder inom andra politikområden. Till satsningar som ligger utanför det aktuella utgiftsområdet hör bl.a. en utökning av antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan och den yrkesinriktade vuxenutbildningen (se utg.omr. 16). Utskottet anser att dessa utbildningssatsningar innebär värdefulla möjligheter att komplettera skolgången och är en viktig väg för vuxna att skaffa sig den utbildning som efterfrågas på arbetsmarknaden, inte minst kunskaper i svenska språket. Utskottet noterar också att regeringen föreslår att ytterligare resurser tillförs för handläggningen av det nya omställningsstudiestödet och till folkhögskolornas utbildningsutbud. Även det förstärkta jobbskatteavdraget för låg- och medelinkomsttagare är exempel på en betydelsefull reform för att stärka arbetet med att återupprätta arbetslinjen. Flit och ansträngning måste löna sig mer, och utskottet instämmer därmed med regeringen i analysen om vikten av att sänka skatten på arbete.

När det gäller Socialdemokraternas förslag om att återinföra extratjänsterna kan utskottet konstatera att dessa var dyra och sällan ledde till reguljära jobb. Ett återinförande går tvärt emot den inriktning om en effektivare arbetsmarknadspolitik som utskottet ansluter sig till. Utskottet anser även att Centerpartiets förslag om att stärka matchningstjänsterna utgör ett felaktigt vägval. Inte heller Vänsterpartiets eller Miljöpartiets förslag föranleder utskottet att göra någon annan bedömning än den regeringen gör när det gäller

prioriteringen mellan olika arbetsmarknadspolitiska insatser eller nödvändigheten av att effektivisera arbetsmarknadspolitiken.

Sammanfattningsvis när det gäller det arbetsmarknadspolitiska insatsutbudet gör utskottet bedömningen att regeringens alternativ är det som bäst sörjer för att arbetslinjen återupprättas så att fler kommer i arbete och får egen försörjning. Utskottet ställer sig vidare bakom regeringens förslag om en höjning av förvaltningsanslaget för Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. Som regeringen anför är det viktigt med ett gediget kunskapsunderlag om effekter av olika insatser för att säkerställa en effektiv användning av statliga medel. För att kunna utforma och bedriva en ändamålsenlig arbetsmarknadspolitik är det vidare, som regeringen anger, angeläget att det finns statistiska underlag som ger en tillfredsställande beskrivning av såväl sysselsättning som individers möjligheter att försörja sig. Regeringens avsikt att ta fram ett självförsörjningsmått som kan komplettera det nuvarande sysselsättningsmålet välkomnas således av utskottet.

En väl fungerande arbetsmarknad förutsätter även ett effektivt och kvalitativt arbete hos Arbetsförmedlingen. Myndigheten har under en längre tid bedrivit ett omfattande förändrings- och utvecklingsarbete, och som regeringen nu framhåller behöver effektiviteten i myndighetens verksamhet öka med ett tydligt fokus på dess kärnverksamhet. Det handlar om att myndighetens förvaltningsmedel behöver användas effektivare när det gäller bl.a. bedömning och planering av stöd och insatser för arbetssökande, kontroll av sökaktiviteten hos de arbetssökande och stöd i arbetsgivares rekryteringsarbete. Utskottet delar regeringens bedömning att det mot bakgrund av konjunkturavmattningen samtidigt finns behov av att förbättra Arbetsförmedlingens förutsättningar att hantera en ökad arbetslöshet samt höja kvaliteten i myndighetens kontrollarbete.

När det gäller Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag konstaterar utskottet att Vänsterpartiets budgetförslag sticker ut i förhållande till övriga alternativa budgetförslag genom den kraftiga höjning av anslaget som partiet föreslår. Utskottet anser att regeringens inriktning för arbetsmarknadspolitiken, till skillnad från den expansiva linje som generellt präglar Vänsterpartiets budgetförslag, på ett väl avvägt sätt stärker möjligheterna till omställning och utbildning och skapar fler vägar till jobb. Utskottet ansluter sig därmed till regeringens förslag när det gäller resurstilldelningen till Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag.

I sammanhanget välkomnar utskottet vidare det uppdrag som regeringen gett Statskontoret, nämligen att analysera och bedöma effektiviteten i Arbetsförmedlingens användning av förvaltningsmedlen. Uppdraget som ska slutredovisas senast i januari 2025 kommer att följas med stort intresse av utskottet.

Utskottet anser att ett viktigt element i en effektivare arbetsmarknadspolitik är att åstadkomma bättre förutsättningar för personer med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga att komma in på arbetsmarknaden. För denna målgrupp fyller ofta anställningar på Samhall AB en viktig

funktion, och det är enligt utskottet angeläget att säkerställa att Samhall på bästa sätt uppfyller sitt samhällsuppdrag som arbetsgivare. Utskottet välkomnar därför att regeringen, mot bakgrund av bl.a. Riksrevisionens bedömningar i en granskning från juni 2023, avser att göra en grundlig översyn av Samhalls uppdrag, verksamhet och förutsättningar.

Samtidigt kan noteras att Samhall på kort sikt har ekonomiska utmaningar, bl.a. till följd av ökade lönekostnader i kombination med minskad efterfrågan på bolagets tjänster. För att skapa förbättrade ekonomiska förutsättningar för Samhalls verksamhet föreslår regeringen en höjning av den statliga merkostnadsersättningen. När det gäller de alternativa budgetförslagen noterar utskottet att Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet samtliga har förslag som avviker från regeringens förslag när det gäller anslaget 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m. Utskottet ser dock inte anledning att göra någon annan bedömning än regeringen när det gäller detta anslag.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen vill utskottet inleda med att framhålla den viktiga funktion som den har i arbetsmarknadspolitiken. Arbetslöshetsförsäkringen ger ekonomisk trygghet till den som förlorar arbetet och behöver ställa om mellan jobb och är således en garant för trygghet i förändring. Den har en viktig roll att spela för strukturomvandlingen och för att den svenska ekonomin ska kunna vara öppen och dynamisk.

Som regeringen lyfter fram behöver arbetslöshetsförsäkringen dock bli mer ändamålsenlig och på ett bättre sätt bidra till omställning vid arbetslöshet. Liksom regeringen anser utskottet att arbetslöshetsförsäkringen bör förändras så att ersättningen grundas på inkomster av förvärsarbete i stället för arbetad tid. Ett sådant skifte bedöms leda till betydande positiva effekter, såsom enklare administration och kortare väntetider, en stärkt arbetslinje och större möjligheter att motverka felaktiga utbetalningar. Utskottet välkomnar därmed regeringens avsikt att under 2024 återkomma med förslag till en arbetslöshetsförsäkring grundad på inkomster av förvärsarbete.

När det gäller de alternativa budgetförslagen noterar utskottet att Vänsterpartiet kraftigt höjer anslaget för arbetslöshetsersättning, medan Centerpartiet i sitt förslag gör en motsvarande kraftig sänkning. Enligt utskottet gör båda partierna felaktiga prioriteringar genom sina respektive förslag om hur arbetslöshetsförsäkringen bör vara utformad. Inget av dessa förslag rimmar väl med det tydliga fokus på arbetslinjen i kombination med trygghet som utskottet anser är den rätta vägen framåt när det gäller utformningen av arbetslöshetsförsäkringen.

Utskottet ställer sig även bakom regeringens förslag om en generell besparing inom statsförvaltningen som inom området arbetsmarknad berör en rad förvaltningsanslag, bl.a. anslagen till Arbetsförmedlingen och Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.

Utskottet kan sammantaget konstatera att det i realiteten saknas ett trovärdigt gemensamt alternativ till regeringens politik för att möta de utmaningar som vi i dag ser på den svenska arbetsmarknaden. Mot regeringens tydliga fokus på åtgärder för att stärka arbetslinjen står en rad splittrade förslag

som samtliga styr snett i den kursomläggning som krävs för att möta efterfrågan på den svenska arbetsmarknaden och samtidigt motverka det utanförskap som i dag råder i alltför stora delar av samhället. Utskottet anser att regeringens förslag inom området arbetsmarknad innebär väl avvägda prioriteringar och ställer sig därmed bakom regeringens förslag till anslagsfördelning.

Arbetsliv

Utskottet vill inledningsvis framhålla att en säker och utvecklande arbetsmiljö är avgörande för en väl fungerande arbetsmarknad. Som regeringen betonar är det systematiska och förebyggande arbetsmiljöarbetet grunden till en god arbetsmiljö. Vidare är tillsyn av arbetsmiljön avgörande för att upprätthålla skyddet för arbetstagarna och för att rättvisa konkurrensförhållanden ska kunna råda på arbetsmarknaden. Utskottet instämmer med regeringen i behovet av en fortsatt hög ambitionsnivå för arbetsmiljöpolitiken för att möta olika utmaningar i arbetslivet. Ingen som arbetar i Sverige ska ha ett arbete där man blir utnyttjad eller utsliten. Ingen ska riskera att dö eller skadas allvarligt i sitt arbete. Liksom regeringen vill utskottet framhålla genomförandet av den gällande arbetsmiljöstrategin 2021–2025 som en viktig del i att stärka arbetet med att uppnå det övergripande målet för arbetslivspolitikerna.

Utskottet vill även betona vikten av att arbetet mot arbetslivskriminalitet fortsätter. Arbetslivskriminalitet leder till allvarliga samhällsproblem och utgör en betydande inkomstkälla för den organiserade brottsligheten. Den leder till att konkurrensen snedvrids och att seriösa företagare konkurreras ut av oseriösa företag. Arbetslivskriminalitet orsakar otrygghet på arbetsmarknaden och att arbetskraft utnyttjas. I sina allvarligaste former kan det röra sig om människohandel och människoexploatering. Brott, fusk och missbruk kopplat till arbetsmarknaden måste bekämpas med kraft, och sanktionerna måste vara träffsäkra och effektiva.

När det gäller de alternativa budgetförslagen inom arbetslivsområdet noterar utskottet att Socialdemokraterna och Vänsterpartiet båda gör satsningar på förvaltningsanslaget till Arbetsmiljöverket och anslaget för regional skyddsombudsverksamhet. Även Centerpartiets och Miljöpartiets respektive budgetförslag avviker från regeringens förslag. De avvikande anslagsnivåer som dessa partier föreslår är dock jämförelsevis begränsade.

I likhet med vad både Socialdemokraterna och Vänsterpartiet framför är det naturligtvis angeläget med ett effektivt arbetsmiljöarbete på våra arbetsplatser runt om i hela landet och att kraftfulla åtgärder vidtas för att sätta stopp för den arbetslivskriminalitet som i dag präglar delar av den svenska arbetsmarknaden. Det är därför glädjande att regeringen har bekämpandet av kriminaliteten i samhället som en av sina mest prioriterade frågor. Utskottet anser att detta framgår tydligt av både regeringens förklaringen och de budgetsatsningar som regeringen gör.

Utskottet ser med gillande på hur regeringen arbetar på bred front för att få till det skifte som behövs för att vända utvecklingen när det gäller den kriminalitet som vi kan se på alltför många områden i samhället, inte minst på arbetsmarknaden. En viktig del i arbetet framåt är att se till att det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet fortsätter och utvecklas. Som anges i resultatredovisningen i budgetpropositionen bidrar denna samverkan mot arbetslivskriminalitet till ökad trygghet på arbetsmarknaden och till att målet för arbetslivspolitikerna uppfylls. Utskottet välkomnar den pågående etableringen av regionala arbetslivskriminalitetscenter runt om i landet.

När det gäller den översyn av antalet myndigheter som aviseras av regeringen välkomnar utskottet att regeringen prövar frågan om att inordna Myndigheten för arbetsmiljökunskap i Arbetsmiljöverket som en av flera åtgärder för att effektivisera statens verksamhet. Utskottet ställer sig även bakom regeringens förslag till generell besparing inom statsförvaltningen som inom området arbetslivspolitik berör anslagen till Arbetsmiljöverket, Arbetsdomstolen, Medlingsinstitutet och Myndigheten för arbetsmiljökunskap. Utskottet anser att regeringens politik på området är en lämplig väg för att stimulera effektivisering och bidra till finansieringen av nya reformer.

Utskottet anser sammanfattningsvis att regeringens förslag inom området arbetsliv innebär väl avvägda prioriteringar och ställer sig därmed bakom regeringens förslag till anslagsfördelning.

Överenskommelsen om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen om riksdagens godkännande av överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som regeringen anför i propositionen bör godkänna den aktuella överenskommelsen.

Sammanfattande ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslagsfördelning inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv för 2024, liksom förslaget om bemyndiganden för regeringen att under 2024 ingå ekonomiska åtaganden som innebär behov av framtida anslag. Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden. Vidare tillstyrker utskottet att riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för perioden 2024–2027.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 14 (S)

Teresa Carvalho (S), Johanna Haraldsson (S), Serkan Köse (S), Adrian Magnusson (S) och Jonathan Svensson (S) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 29 november 2023 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 14 inte får överstiga 92 059 399 000 kronor 2024 (bet. 2023/24:FiU1, rskr. 2023/24:47). Eftersom Socialdemokraternas förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan vi inte reservera oss till förmån för detta förslag. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer vi att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Socialdemokraternas politik inom utgiftsområde 14.

I partimotionen Sammanhållning i en svår tid (mot. 2023/24:2654) presenteras Socialdemokraternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken. Motionen behandlas i betänkande 2023/24:FiU1, och vårt samlade budgetförslag framgår av reservationerna 1 och 5 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 14.

Sverige befinner sig i en historiskt osäker tid. Säkerhetsläget i vårt land har kraftigt förvärrats. De gängrelaterade skjutningarna blir fler och brutalare. Barn mördar och mördas. Oskyldiga får sätta livet till i gängens krig om pengar och narkotika. Den säkerhetspolitiska situationen i vår omvärld är fortfarande allvarlig. Den nya ekonomiska verkligheten har drabbat svenska hushåll med full kraft. Samtidigt som samhällsproblemen växer har vi en passiv och svag regering, som lägger politiken på hyllan när utvecklingen kräver handling och ledarskap. Regeringen har genom sitt samarbete med Sverigedemokraterna misslyckats med att ta kontroll över den ekonomiska krisen, säkerhetshotet och otryggheten i vårt land. Vad som behövs nu är en handlingskraftig politik för att ta Sverige starkare ur lågkonjunkturen, för att stötta vanliga familjer under kostnadskrisen, för att öka investeringarna för fler jobb och högre tillväxt, för att säkra välfärden och för att fortsätta samhällets gemensamma kamp mot brottsligheten. Sverige behöver en politik för att öka samhällsgemenskapen och respekten i vårt land. Alla som bor i Sverige ska känna tillit och trygghet. Alla ska göra sin plikt – och alla ska få förutsättningar att bidra. Detta kräver dock ett nytt politiskt ledarskap. Socialdemokraternas budgetförslag visar att sammanhållning i en svår tid är möjligt.

Socialdemokraternas förslag till statens budget för 2024 inom utgiftsområde 14 läggs fram i kommittémotion 2023/24:2620. Vår politik innebär en annan inriktning på arbetsmarknads- och arbetslivspolitiken än den som regeringen och Sverigedemokraterna föreslår och som utskottet anslutit sig till. Till skillnad från den väg som högerregeringen valt innebär vårt förslag en budget som håller ihop Sverige och som på allvar möter samhällsproblemen.

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur där höga priser och stigande räntor slår hårt mot våra plånböcker och en vikande efterfrågan ställer till det för våra företag. Sverige blir nu både fattigare och farligare för varje dag som går. Att Sverige står rustat inför denna utmanande tid beror till stor del på den välavvägda ekonomiska politik som Socialdemokraterna bedrev under de två föregående mandatperioderna. Vi ser med stor oro på regeringens agerande det gångna året; bl.a. den svaga hanteringen av omställningsstudiestödet, fördröjandet av etableringsjobben samt att fack och arbetsgivare rundades när regeringen instiftade det nya arbetsmarknadspolitiska expertrådet. Detta är talande exempel på regeringens och Sverigedemokraternas nonchalanta attityd gentemot de som kan arbetsmarknaden bäst.

De kraftiga neddragningar inom arbetsmarknadspolitiken som regeringen och Sverigedemokraterna går fram med riskerar att försvåra vägen tillbaka för den som blir av med sitt arbete. För att åstadkomma en bättre och mer aktiv arbetsmarknadspolitik behövs ett kraftigt resurstillskott, inte oansvariga neddragningar. Vi vill i stället se en miljardsatsning på en aktiv arbetsmarknadspolitik för att möta lågkonjunkturen och den stigande arbetslösheten.

Med tanke på hur situationen på arbetsmarknaden ser ut är det i synnerhet viktigt att få fler utrikes födda kvinnor att gå från utanförskap till arbete. Sverige behöver ta fortsatta krafttag mot segregationen och vi menar att det finns goda skäl att tillföra resurser för att återinföra extratjänsterna som de högerkonservativa tog bort i samband med budgetbeslutet för 2022. Extratjänsterna har varit en betydelsefull insats och kan bli det igen, inte minst för utrikes födda kvinnors chanser att komma in i det svenska samhället. Vi anser också att det finns goda skäl att stärka Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag för att förbättra myndighetens arbete och se till att den aktiva arbetsmarknadspolitiken finns och fungerar i hela landet. Det finns också behov av att förbättra förutsättningarna för att utveckla arbetsätten med jämställd etablering. Vidare behöver stödet till personer med funktionsnedsättning förbättras. I nuläget tar det ofta alldeles för lång tid innan människor får den hjälp som de har rätt till. Det är anmärkningsvärt att regeringen och utskottet blundar för dessa behov.

Arbetslöshetsförsäkringen är en viktig omställningsförsäkring vars grundläggande funktion är att se till att den som förlorar jobbet inte också blir fattig. Den spelar också en viktig roll i att stabilisera samhällsekonomin i kriser. Vår ambition som socialdemokrater är att Sverige ska ha en välfärd i absolut världsklass, och i detta ingår en stark arbetslöshetsförsäkring. Att vi har en trygg arbetslöshetsförsäkring är en fråga om anständighet, och Socialdemokraterna har på senare år drivit igenom en rad omfattande förbättringar och förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen. Nu verkar vi för att ytterligare anpassa arbetslöshetsförsäkringen till dagens arbetsmarknad. Fler ska kunna kvalificera sig och anslutningsgraden bör öka.

Ett område där vi ser ett stort behov av att växla upp insatserna är den växande arbetslivskriminaliteten som göder den organiserade brottsligheten. Intensifierade åtgärder behövs för att bekämpa denna brottslighet som innebär

att människor utnyttjas och far illa på arbetsmarknaden, ofta under rent horribla former, samtidigt som seriösa och skötsamma företag riskerar att slås ut. I vårt budgetförslag skjuter vi till medel till Arbetsmiljöverket för att därigenom kunna intensifiera arbetet mot arbetslivskriminaliteten. Det får inte råda någon tvekan om att Sverige ska ligga i framkant när det gäller arbetsmiljöarbetet. Vi menar att det behövs en generell ambitionshöjning när det gäller politiken på detta område. Ökade resurser till Arbetsmiljöverket är vidare viktigt för att myndigheten ska ha möjlighet att anställa fler arbetsmiljöinspektörer. En viktig del i att skapa bättre förutsättningar för ett bra arbetsmiljöarbete på fler svenska arbetsplatser är även att utöka tillträdesrätten för de regionala skyddsombuden. Vi gör därför en satsning på att stödja och utveckla den regionala skyddsombudsverksamheten.

Sammantaget anvisar Socialdemokraterna 1 070 000 000 kronor mer än regeringen till utgiftsområde 14 för 2024.

2. Statens budget inom utgiftsområde 14 (V)

Ciczie Weidby (V) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 29 november 2023 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 14 inte får överstiga 92 059 399 000 kronor 2024 (bet. 2023/24:FiU1, rskr. 2023/24:47). Eftersom Vänsterpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Vänsterpartiets politik inom utgiftsområde 14.

I partimotionen Rädda välfärden – för ett tryggare Sverige (mot. 2023/24:2385) presenteras Vänsterpartiets budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken. Motionen behandlas i betänkande 2023/24:FiU1, och Vänsterpartiets samlade budgetförslag framgår av reservationerna 2 och 6 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 14.

Efter ett år vid makten är regeringens och Sverigedemokraternas prioriteringar tydliga. I stället för att underlätta för hushållen, vården, skolan och äldreomsorgen, satsar de på skattesänkningar för de rika. Vänsterpartiet konstaterar att regeringen på punkt efter punkt misslyckas med att hantera de allvarliga samhällsproblem vi står mitt uppe i. Stora grupper tycks osynliga för regeringsunderlaget när man helt bortser från de problem som drabbar de som har svårt att få vardagsekonomin att gå ihop. Till skillnad från den nedskärningsbudget som regeringen och Sverigedemokraterna förhandlat fram står Vänsterpartiets budgetförslag för en politik som på riktigt hanterar samhällsproblemen och som skyddar de som har det sämst ställt. Bördorna i en kris som den vi nu upplever måste fördelas solidariskt. För att skapa utrymme för bl.a. en prioriterad resursökning till välfärdssektorn, sänkta kostnader i kollektivtrafiken, ett högkostnadsskydd i tandvården och högre ersättningar i arbetslöshetsersättningen måste personer med högre inkomster bidra mer.

Vänsterpartiets förslag till statens budget för 2024 inom utgiftsområde 14 läggs fram i partimotion 2023/24:2328. Vänsterpartiets budgetalternativ innebär en inriktning på en ambitiös arbetsmarknads- och arbetslivspolitik. Detsamma kan inte sägas om regeringens och Sverigedemokraternas budgetförslag. Jag beklagar att utskottet anslutit sig till högerregeringens förslag som präglas av en passiv inriktning av politiken på området.

Vänsterpartiets politik strävar mot full sysselsättning där alla som vill och kan arbeta ska ha ett arbete som det går att försörja sig på. Ingen ska behöva gå arbetslös annat än under korta perioder och sysselsättningsgraden ska vara tillräckligt hög för att finansiera en generös offentlig välfärd. En sådan politik kräver en aktiv arbetsförmedling och arbetsmarknadspolitik samt robusta trygghetssystem för individer när de inte kan eller får arbeta.

Vänsterpartiet är starkt kritiskt till Arbetsförmedlingens utveckling de senaste åren. Arbetsförmedlingen ska finnas i hela landet för att garantera att alla medborgare ges ett likvärdigt stöd oavsett var man bor. Insatserna ska vara individuellt anpassade och effektiva. Samrådet mellan Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter bör stärkas i syfte att ta till vara parternas unika kompetens om arbetsmarknadens funktionssätt. Vidare bör myndighetens samverkan med kommuner, regioner och näringsliv också utvecklas. Den pågående reformeringen, som innebär att en stor del av Arbetsförmedlingens verksamhet privatiseras och en nedmontering av myndigheten, är helt fel väg att gå. Vänsterpartiet välkomnar den anslagshöjning som regeringen föreslår, men kan konstatera att Arbetsförmedlingen behöver betydligt mer resurser för att hantera sitt uppdrag. Till skillnad från utskottet föreslås därför i Vänsterpartiets budgetförslag kraftigt ökade tillskott till Arbetsförmedlingen.

Jag anser att det finns goda skäl för att återupprätta den aktiva arbetsmarknadspolitiken. För att nå dit krävs utöver en fungerande arbetsförmedling även större satsningar på aktiva åtgärder som rustar och höjer de arbetssökandes kompetens. Fokus ska ligga på att förebygga och bryta långtidsarbetslösheten. Vänsterpartiet välkomnar att etableringsjobben införs i enlighet med parternas överenskommelse. De bör dock ses som ett komplement till befintliga subventionerade anställningar, inte som den ersättning som regeringen ser dem som. I ett läge där konjunkturen mattas av, varslen ökar och arbetslösheten förväntas stiga behövs fler, inte färre, arbetsmarknadspolitiska insatser. Trots detta väljer regeringen att sänka anslaget för detta ändamål. Vänsterpartiet välkomnar visserligen regeringens prognos om att detta kommer att innebära färre deltagare i matchningstjänster, men beklagar samtidigt att medlen inte i stället används till andra former av arbetsmarknadspolitiska insatser inom ramen för anslaget, däribland arbetsmarknadsutbildning. Utöver att avvisa de besparingar som regeringen vill se på området skjuter Vänsterpartiet till ytterligare medel för att bl.a. ge fler arbetslösa möjligheten att delta i arbetsmarknadsutbildning. Vänsterpartiet föreslår även en höjning av lönetaken för subventionerade anställningar.

Vidare finns det enligt Vänsterpartiets mening skäl att förbättra förutsättningarna för nyanländas etablering på den svenska arbetsmarknaden.

Genom ökade resurser är det möjligt att förstärka det statliga ansvaret och utöka satsningarna på etableringen. Den minskning av antalet kvotflyktingar till Sverige som regeringen uppbackad av Sverigedemokraterna har gått fram med är enligt Vänsterpartiet ett svek mot de många människor som är på flykt i världen. Partiet avsätter därför resurser för att mottagandet av kvotflyktingar ska återgå till 5 000 per år.

För att den som förlorar jobbet ska kunna få goda möjligheter att antingen ställa om eller hitta ett jobb som motsvarar ens kompetens behöver arbetslöshetsförsäkringen ge en rimlig ersättning. De förstärkningar som gjordes av arbetslöshetsförsäkringen under pandemin och som därefter har permanentats är steg i rätt riktning, men ytterligare förstärkningar behövs. Det gäller inte minst mot bakgrund av det konjunkurläge som vi nu befinner oss i. För att återupprätta arbetslöshetsförsäkringen som en inkomstförsäkring krävs ytterligare reformer under kommande år där staten tar sitt ansvar och skjuter till de resurser som behövs. Under 2024 vill Vänsterpartiet se en kraftig förstärkning av anslaget för att bl.a. kunna ändra ersättningsnivån till 80 procent under hela ersättningsperioden och höja taket för hela ersättningsperioden.

När det gäller arbetslivspolitik vill jag betona den centrala betydelse som Arbetsmiljöverkets inspektionsverksamhet har för arbetstagarnas arbetsmiljö. För att Arbetsmiljöverket ska kunna utföra fler inspektioner krävs fler arbetsmiljöinspektörer och således ett kraftigt förstärkt stöd för att kunna utöka antalet inspektörer. Krafttag måste också tas mot den ökande arbetslivskriminaliteten som göder den organiserade brottsligheten och är systemhotande. Betydligt mer resurser krävs för att bekämpa arbetslivskriminaliteten. Det är djupt olyckligt att varken regeringen eller utskottet ser det behov som finns av att utöka resurserna till Arbetsmiljöverket. Vidare bör den regionala skyddsombudsverksamheten ges ökat ekonomiskt stöd. De regionala skyddsombuden har en central roll i arbetsmiljöarbetet, i synnerhet vid arbetsställen där arbetsstyrkan varierar och vid mindre arbetsställen där det kan vara svårt att rekrytera ett lokalt skyddsombud.

Slutligen anser jag att den generella besparing i statsförvaltningen som regeringen föreslår är helt utan plan och utan hänsyn till myndigheternas särskilda behov och förutsättningar. Att statsförvaltningen är effektiv är en förutsättning för medborgarnas förtroende, men den generella effektivisering som regeringen nu försöker sig på kommer att få olyckliga konsekvenser för kärnverksamheten. Vänsterpartiet avvisar denna generella besparing och väljer att göra det samlat genom ett nytt anslag inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Sammantaget anvisar Vänsterpartiet 15 533 000 000 kronor mer än regeringen till utgiftsområde 14 för 2024.

3. Statens budget inom utgiftsområde 14 (C)

Jonny Cato (C) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 29 november 2023 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 14 inte får överstiga 92 059 399 000 kronor 2024 (bet. 2023/24:FiU1, rskr. 2023/24:47). Riksdagsmajoriteten har därmed i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Centerpartiet önskar. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Centerpartiets politik inom utgiftsområde 14.

I Centerpartiets budgetmotion 2024 (mot. 2023/24:2733) presenteras Centerpartiets budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken. Motionen behandlas i betänkande 2023/24:FiU1, och Centerpartiets samlade budgetförslag framgår av reservationerna 3 och 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 14.

Sverige står inför flera parallella kriser som kräver både reformer och tuffa prioriteringar. För att möta kriserna på riktigt krävs nu en ordnad socialliberal ekonomisk reformpolitik som kan ta hela landet ur den ekonomiska krisen. En politik som ökar chanserna för fler att arbeta och försörja sig, som satsar på arbetslinjen och företagen – tillväxtmotorn i den svenska ekonomin – som återför landet till en fungerande klimatpolitik och gör det möjligt för alla att vara en del av klimatomställningen. En politik som vidare bygger upp skolan och bildningsidealet i stället för att undergräva det och som möter gängvåldet på bredden med insatser från både polisen och socialtjänsten för att snabbt få bort ungdomarna från gängen. I Centerpartiets budgetmotion presenteras ett liberalt och grönt ekonomiskt alternativ. Det är ett alternativ i linje med hur framgångsrik krisbekämpning tidigare har bedrivits i Sverige, men i dag står vi tämligen ensamma kvar vid de liberala ekonomiska principer som möjliggjort Sveriges långa och starka välståndsutveckling.

Centerpartiets förslag till statens budget för 2024 inom utgiftsområde 14 läggs fram i kommittémotion 2023/24:2739. Centerpartiet anser att fokus måste ligga på fortsatta reformer för en arbetsmarknad i omställning och för att Sverige ska stå bättre rustat för framtiden. Inte minst behövs reformer för att grupper med svag konkurrensförmåga ska komma i arbete och tudelningen på arbetsmarknaden minska. Samtidigt behövs reformer för att bibehålla en hög sysselsättningsgrad även i övriga grupper. Centerpartiet var under förra mandatperioden drivande i att genomföra historiska reformer av arbetsmarknaden i form av bl.a. införandet av en modern arbetsrätt och ett omfattande omställningspaket samt ett förändrat matchningsarbete. Dessa reformer behöver fortsätta att genomföras fullt ut och samtidigt kombineras med ytterligare åtgärder, såsom förstärkt utbildning och lägre kostnader för att anställa. Det är rätt väg framåt för att skapa fler vägar in på arbetsmarknaden.

Enligt Centerpartiet är det avgörande att arbetsmarknadspolitiken effektivt bidrar till att arbetslösa får de insatser som snabbt gör dem anställningsbara och kan hitta en arbetsgivare så snabbt och effektivt som möjligt. I den

situation som Sverige är på väg in i, med en arbetslöshet som börjar växa som en följd av den höga inflationen och låga tillväxten, så är det avgörande att resurserna prioriteras rätt. Matchningstjänsterna har visat sig oväntat framgångsrika, men trots det väljer regeringen att kraftigt dra ned på de redan begränsade matchningstjänsterna och samtidigt dra ned på satsningen på Arbetsförmedlingens mindre kontor på landsbygden. Regeringen satsar i stället resurserna på Arbetsförmedlingens interna organisation och på Samhall. Till skillnad från regeringen vill Centerpartiet prioritera resurserna så att så många som möjligt får beprövat effektiv matchningshjälp och så att Samhall, i enlighet med sitt uppdrag, fokuserar på att erbjuda arbetsplatser för personer med funktionsnedsättning. Det är olyckligt att utskottet inte ser de verkliga behov som finns på området utan ansluter sig till regeringens missriktade politik.

När det gäller etableringsjobben noterar jag att företag som saknar kollektivavtal är uteslutna från att använda sig av anställningsformen. Det är fråga om företag som ofta spelar en viktig roll för att personer från utsatta grupper på arbetsmarknaden ska få sitt första jobb. Centerpartiet vill att dessa ofta små företag, som står för huvuddelen av alla nya jobb, ska få ta del av etableringsjobben.

Vi måste våga prioritera det som är viktigt på riktigt. Centerpartiet prioriterar därför arbetslinjen framför en rekordhög nivå på arbetslöshetsersättningen, och verkar således för en reform av arbetslöshetsförsäkringen där ersättningen initialt är relativt hög för att därefter trappas av snabbare och symmetriskt. Centerpartiets budgetförslag innebär följaktligen en stor besparing inom finansieringen av arbetslöshetsförsäkringen.

En viktig fråga för Centerpartiet är vidare att Sverige ska fortsätta att ta ett stort ansvar för kvotflyktingar. Centerpartiet beklagar regeringens beslut om att minska antalet personer som erbjuds vidarebosättning i Sverige, och anser i stället att det finns skäl att tillföra resurser inom utgiftsområdet så att Sverige återigen kan ta emot 5 000 kvotflyktingar per år.

Slutligen anser jag att besparingar är möjliga inom flera anslag inom utgiftsområdet genom en sänkning av pris- och löneomräkningen.

Sammantaget anvisar Centerpartiet 10 441 570 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 14 för 2024.

4. Statens budget inom utgiftsområde 14 (MP)

Leila Ali Elmi (MP) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 29 november 2023 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 14 inte får överstiga 92 059 399 000 kronor 2024 (bet. 2023/24:FiU1, rskr. 2023/24:47). Eftersom Miljöpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Miljöpartiets politik inom utgiftsområde 14.

I partimotionen Det gröna framtidsbygget (mot. 2023/24:2689) presenteras Miljöpartiets budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken. Motionen behandlas i betänkande 2023/24:FiU1, och Miljöpartiets samlade budgetförslag framgår av reservationerna 4 och 8 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 14.

Vi befinner oss i en tid med stora samhällsutmaningar. Klimatförändringar och kraftig förlust av biologisk mångfald skakar grundförutsättningarna för trygghet, frihet och ekonomisk utveckling. Sverige befinner sig samtidigt i ett svårt läge i en orolig omvärld. Rysslands brutala anfallskrig mot Ukraina har kastat Europa och Sverige in i en kostnadskris som drabbar hushållen, företagen och välfärden. Det är en tid som kräver en kraftfull ekonomisk politik och ett tydligt klimatpolitiskt ledarskap. För att Sverige ska ta till vara den möjlighet som den gröna omställningen erbjuder måste den vara rättvis och bygga ett samhälle som håller ihop. Ett samhälle som är till för alla – inte bara för några få. Det samhällsbygget kommer inte att ske av sig självt – och tyvärr kommer det inte heller att ske med hjälp av den nuvarande regeringens politik – snarare tvärtom. I en tid när vårt gemensamma behövs mer än någonsin är det välfärden och jämlikheten som får stryka på foten när regeringen tillsammans med Sverigedemokraterna gör sina budgetprioriteringar.

Miljöpartiets förslag till statens budget för 2024 inom utgiftsområde 14 läggs fram i kommittémotion 2023/24:2698. Miljöpartiets budgetalternativ innebär en genomtänkt inriktning på arbetsmarknads- och arbetslivspolitiken till skillnad från det förslag som regeringen och Sverigedemokraterna lagt fram och som utskottet har anslutit sig till. Arbetsförmedlingen och de arbetsmarknadspolitiska programmen och insatserna ska vara till för dem som har störst behov och måste vara utformade därefter. När det gäller de kraftiga neddragningar som regeringen vill genomföra på området delar jag inte bilden att det skulle finnas utrymme för stora besparingar på området. Det som enligt regeringens budgetförslag handlar om att effektivisera och satsa på arbetsplatsnära insatser riskerar att leda till att de nödvändiga, mer personalintensiva insatserna prioriteras ned. Det finns också en risk för att stödet till personer med funktionsnedsättning försämras. Jag anser således att regeringens prioriteringar på området grundas på ett gravt feltänkande, och kommer att innebära att många personer i behov av stödinsatser inte kommer att få det.

När det gäller de arbetsmarknadspolitiska programmen och insatserna finns det anledning att tillföra resurser för att utöka antalet riktade arbetsmarknadsutbildningar. Det är fråga om en insats med stor potential och som är viktig, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv. De ökade resurserna bör användas till att satsa på korta yrkesutbildningar i kombination med språkstudier, särskilt riktade mot kvinnor och bristyrken. Inom samma område av arbetsmarknadspolitiken vill Miljöpartiet också se en satsning på lokala jobbspår för vuxna enligt motsvarande modell som fungerar mycket väl för unga på arbetsmarknaden. Det behövs även medel för att ta till vara och kunna erbjuda evidensbaserade modeller som har prövats med goda resultat. I Miljöpartiets budgetförslag tillförs följaktligen betydligt mer resurser till

denna viktiga del av arbetsmarknadspolitiken. Jag beklagar att utskottet inte förmår att se det behov som finns av prioriteringar och satsningar på området.

När det gäller anslaget för lönebidrag och Samhall är det djupt olyckligt med den nedskärning av medlen till lönebidrag som regeringen föreslår inom anslaget för att göra ett tillskott till Samhall. Det finns en problematik hos Samhall som hänger ihop med det vinstkrav som bolaget har. Samhall fyller en viktig funktion för många, men det finns skäl att se över hur medlen kan göra störst nytta för den målgrupp som är i fokus för bolaget. Miljöpartiet anser att det i nuläget är angeläget att anslaget för lönebidrag behålls och kommer till användning. Det tar ofta lång tid att identifiera en funktionsnedsättning hos inskrivna arbetssökande hos Arbetsförmedlingen, och denna grupp som riskerar långtidsarbetslöshet behöver ha hög prioritet. Att skära ned på anslaget för lönebidrag på det sätt som högerregeringen föreslår är en olycklig felprioritering.

Miljöpartiet vill även att etableringsprocessen i högre utsträckning anpassas till individens förmågor och behov. Staten behöver därför ta ett större ansvar för etableringsprocessen och göra den mer individanpassad. Miljöpartiet står vidare för en helt annan linje än regeringen i frågan om Sveriges mottagande av kvotflyktingar. Sverige bör enligt Miljöpartiet fortsätta att ligga i framkant när det gäller det gemensamma ansvaret för människor som har det ytterst svårt och därför fått flyktingstatus som kvotflyktingar. Jag beklagar det vägval som regeringen tillsammans med Sverigedemokraterna har gjort i denna fråga, och anser att antalet kvotflyktingar bör bibehållas på den tidigare nivån.

Slutligen avvisar Miljöpartiet den generella besparing i statsförvaltningen som regeringen föreslår och som utskottet dessvärre har anslutit sig till.

Sammantaget anvisar Miljöpartiet 1 871 858 000 kronor mer än regeringen till utgiftsområde 14 för 2024.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2023/24:1

Proposition 2023/24:1 Budgetpropositionen för 2024 utgiftsområde 14:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Proposition 2023/24:38

Proposition 2023/24:38 Riksdagens godkännande av överenskommelsen om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten:

Riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för perioden 2024–2027 (avsnitt 4).

Motioner från allmänna motionstiden 2023/24

2023/24:2328 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabellen i motionen.

2023/24:2620 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabellen i motionen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftigt öka anslagen till insatserna för att få fler människor i jobb och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag 300 miljoner kronor och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra extratjänsterna och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra Arbetsmiljöverket 50 miljoner kronor och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra 20 miljoner kronor till den regionala skyddsombudsverksamheten och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2698 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell A i motionen.

2023/24:2739 av Jonny Cato (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabellen i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	V	C	MP
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 392 656	300 000	1 500 000	-239 400	72 437
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	42 525 610	±0	9 335 000	-6 300 000	±0
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 225 952	1 700 000	2 706 000	1 293 000	1 610 000
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	20 806 041	±0	400 000	-4 176 000	26 000
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	133 466	±0	±0	-800	1 361
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	100 100	±0	±0	±0	±0
1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	1 387 000	±0	±0	±0	±0
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	46 953	±0	±0	-100	446
1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	82 557	±0	±0	-400	837
1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet	62 184	±0	±0	-400	628
1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303	±0	±0	±0	±0
1:12 Bidrag till lönegarantiersättning	1 800 000	±0	±0	±0	±0
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 342 163	-1 000 000	400 000	-1 130 000	±0

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	V	C	MP
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	865 470	±0	847 000	116 830	150 000
1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	3 131 000	±0	±0	±0	±0
2:1 Arbetsmiljöverket	855 697	50 000	325 000	-3 300	8 647
2:2 Arbetsdomstolen	36 798	±0	±0	-200	371
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	±0	±0	±0	613
2:4 Medlingsinstitutet	60 571	±0	±0	-500	±0
2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap	51 156	±0	±0	-300	518
2:6 Regional skyddsombudsverksamhet	112 000	20 000	20 000	±0	±0
Summa för utgiftsområdet	92 059 399	1 070 000	15 533 000	-10 441 570	1 871 858

BILAGA 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Beställningsbemyndiganden för 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	5 500 000	2025–2033
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	19 500 000	2025–2028
1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	3 013 000	2025–2030
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9 000	2025–2026
1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	64 000	2025
2:6 Regional skyddsombudsverksamhet	20 000	2025
Summa	28 106 000	